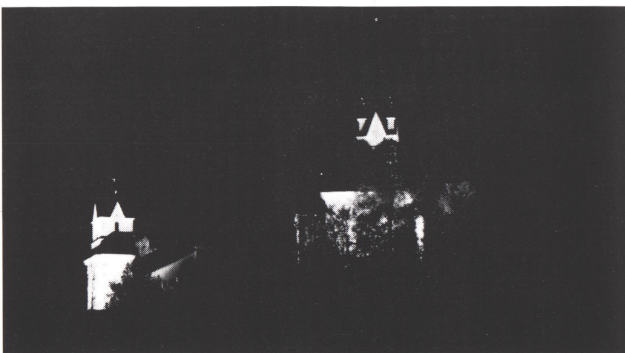

V ZALOSTNA GORA

lepota brez primere

"Mati žalostna je stala..."

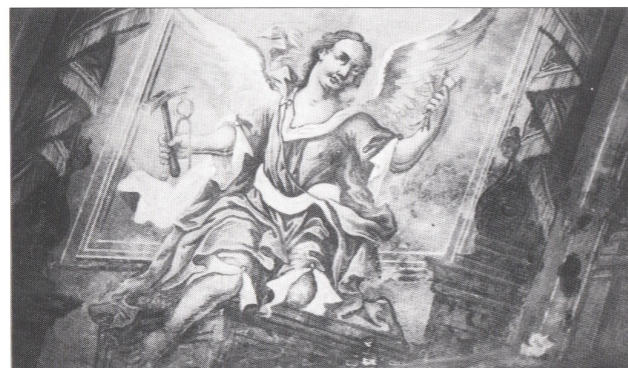
Žalostna gora pri Mokronogu je dobila ime po Žalostni materi božji, ki ji je cerkev posvečena. Cerkev je bila pozidana okrog leta 1670 in stoji na visokem griču na južnem obronku Mirenske doline. Z griča je lep razgled v krogu od Zaplaza preko Kuma do vrhov severno od Save nad Sevnico; v ta razgled je zajetih kar 32 cerkva.

Poglejmo Žalostno goro s katere koli strani: z vzhoda kakor v prividu stkan obris igrivih linij stavbne gmote, ki okrašena z različnimi nadrobnostmi kipi proti nebu in se izteče že tako visoko segajoči zvonik tudi v vogelnih stolpih v nebesne višave, kakor da bi hotel stegniti roke nasproti zvonikom sestrske cerkve na Veseli Gori. Poglejmo z zahoda: Mokronoga ni, le Žalostna gora določa in usmerja pogled naprej v trebelansko pogorje in za njim v dolino Laknice. Poglejmo z južne strani: kot bi se šentruperški hribi počutili slabo brez tega bisera v svojem okolju; in končno s severa: kako klavrn bi bil v svoji ošabnosti Debenec, če ga ne bi na nasprotni strani izzivala Žalostna gora. Lepota brez primere!

Kaj pa stavbne gmote? Najprej kapelice na podnožju hriba; šest jih je, v vsaki slika zgodbe, ki je žalostila Marijo, na koncu, na steni Svetih stopnic, pa je bila naslikana zadnja, najtežja: križanje.

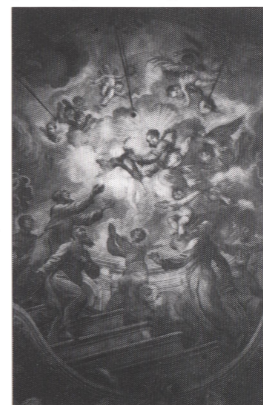
Slikoviti zunanosti sledi še slikovitejša upodobitev Kristusovega trpljenja v notranjosti Svetih stopnic, z letnico nastanka 1767. S freskami jih je obogatil Anton Postl. Z vso zgovornostjo, ki je značilna za tega slikarja, je na Svetih stopnicah naslikal vse, kar je mogel videti pri pasionskih igrah: Jezus na Oljski gori, Zadnja večerja, Jezus sreča mater, Judežev poljub in 8 prizorov Kristusovega trpljenja. Zelo slikovito je naslikan prizor Pribijanja na križ na oboku v oltarnem prostoru.

Marijina cerkev na Žalostni gori je v osnovi baročna stavba z ravno zaključenim prezbiterijem in psevdogotskim stolpom. Na zunanostjo preprosta je znotraj bogata. Glavni marmornati oltar je velika baročna umetnina naših kamnoseških delavnic na prehodu iz 17. v 18. stoletje z zelo realistično podobo Matere božje v glavni niši. Stranski oltarji so opremljeni z Metzingerjevimi slikami; na vsakem oltarju sta po dve. Po stenah visi galerija votivnih slik, ki pričajo o bogati zgodovini Žalostne gore in Mokronoga. Svetišče je poslikal Franc Jelovšek, eden naših največjih baročnih freskantov, leta 1735, na začetku svoje ustvarjalne poti. Strokovnjaki vedo povedati, da je prav Žalostna gora zaslužna za njegov nadaljnji razvoj. Na plitvem banjastem oboku je v razgibanem osrednjem okvirju upodobil sedmere ustanovitelje servitskega reda, ki jim Marija, ki jo na oblakih nosijo angelci, izročča škapulir. V oglih oboka so upodobljeni angeli z orodjem Kristusovega trpljenja, v poljih med obočnimi kapami Polaganje v grob in Kristus na križu, podločja obočnih kap pa vsebujejo prizore iz Kristusovega trpljenja. Freske spadajo med kvalitetnejša Jelovškova dela.

Anton Postl: Angel z znamenji trpljenja, 1767, Svete stopnice na Žalostni gori

Žalostna gora je zaslovela kot božja pot, kamor so prihajali romarji od blizu in daleč, tudi iz Štajerske, Bele Krajine in Hrvaške. Zdaj sta letna romarska shoda na Jernejevo nedeljo in prvo nedeljo po petnajstem septembru.

Jelovškova poslikava oboka svetišča cerkve Žalostne Matere Božje, 1736

Turistična ponudba Mokronoga in okolice

 neokrnjena narava	 razgledna točka	 arheologija	 etnološka dediščina	 kolesarjenje
 pohodništvo - pohodne poti	 romanje	 gradovi	 gobarstvo	 umetnostni spomeniki
 rekreacija - športni objekti	 turistično informacijski center			 lov

68210 Trebnje, Baragov trg 1, Slovenija
tel. + 386 68 44 717
fax. + 386 68 44 717

izid publikacije je finančno omogočila
KRAJEVNA SKUPNOST MOKRONOG

Izdajatelj: **TURISTIČNO DRUŠTVO MOKRONOG**
Oblikovanje in realizacija: **STUDIO 5**
Naklada: 3.000 izvodov
marec 1994

v objemu

MOKRONOG

kraj s tisočletno zgodovino

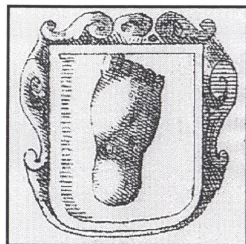

Slovenija

TEMENICE in MIRNE

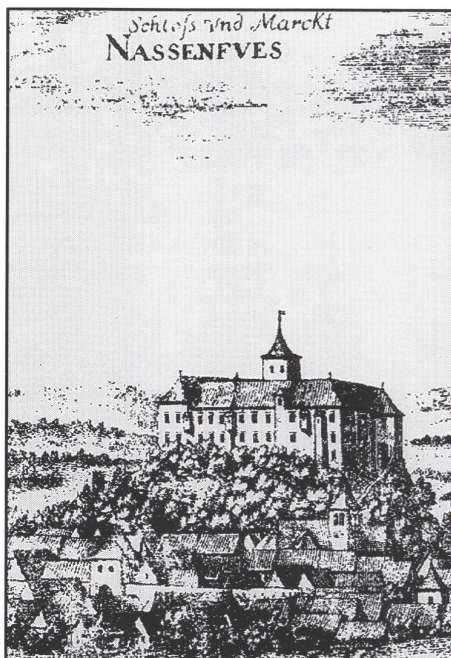
MOKRONOG

kraj s tisočletno zgodovino

Grb Mokronoga

Morda je bilo tako, da se je v kraju, ki ga danes poznamo pod imenom Mokronog, ustavil bogat tujec. Ker je bila pot polna blata, si je - predno je stopil iz kočije - sezul škornje. Bos je zakoračil do gostišča. Po njegovih mokrih nogah je kraj dobil svoje ime, po prvem odtisu podplata tik ob kočiji pa so si tukajšnji prebivalci naredili grb, ki ga ima Mokronog še danes.

Grad Mokronog po Valvazorju

Mokronog je staro trško naselje v Mokronoški kotlini, odprto v Mirensko dolino, in je križišče cest proti Trebnjemu, Sevnici, Trebelnemu in Šmarješkim Toplicam. Obdajajo ga gozdnati hribi z vinskimi goricami. Pod njimi na zahodu se dviga slikovita razglodna Žalostna gora.

Trg Mokronog je organiziran podobno, kot drugi manjši srednjeveški trgi v Sloveniji; osrčje Mokronoga je široka cesta z dominantno cerkvijo in grajskim hribom ter z dvema strnjenima nizoma nadstropnih stavb, spodaj so trgovine in lokali, zgoraj pa stanovanja.

Kot trg se Mokronog prvič omenja leta 1279. V začetku 11. stoletja je bila lastnica Mokronoga Ema Krška, ki je bila z dinastijo Breško-Seliških povezana z osrednjo močjo takratne Evrope, s cesarskim dvorom v Regensburgu.

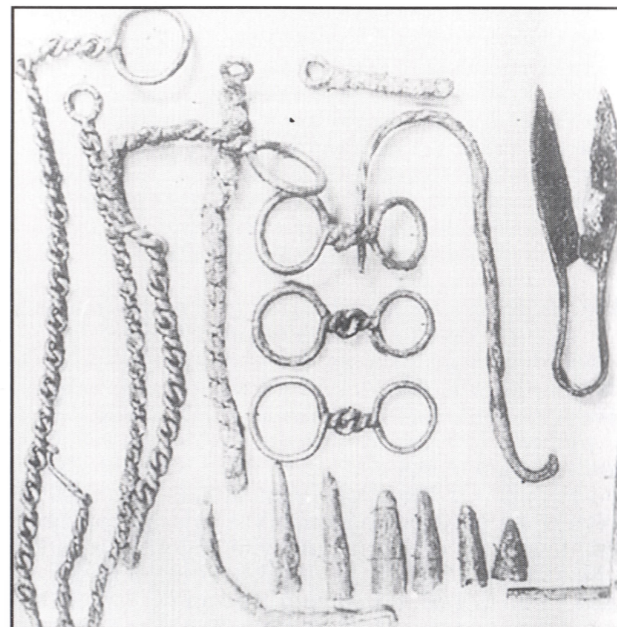

Portret Eme Krške

Mokronog in njegova okolica sta bila poseljena že davno pred nami, vse od 10. stoletja pr. Kr. je človek oblikoval ta življenjski prostor in ga skozi tri tisočletja mokronoške zgodovine izrabljaj in ga hkrati hranil za rodove, ki so prihajali.

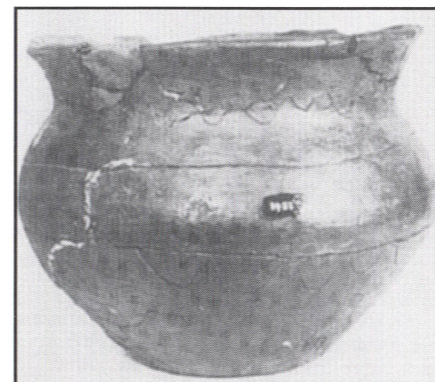
Najpomembnejša mokronoška arheološka najdišča so osredotočena na prostor med Slepškom in Križnim Vrhom ter na Ostrožnik z Žempohom in na dvoje časovno zelo razmaknjenih skupin, na grobišča kulture žarnih grobišč in na grobišča iz mlajše železne dobe.

V času nastanka grštva pride na tleh današnje Slovenije do formiranja močnih kulturnih skupin, ki imajo na celinski Evropi nekaj časa prvenstvo. Na koncu 4. stoletja pr. Kr. so se z vzhoda oz.

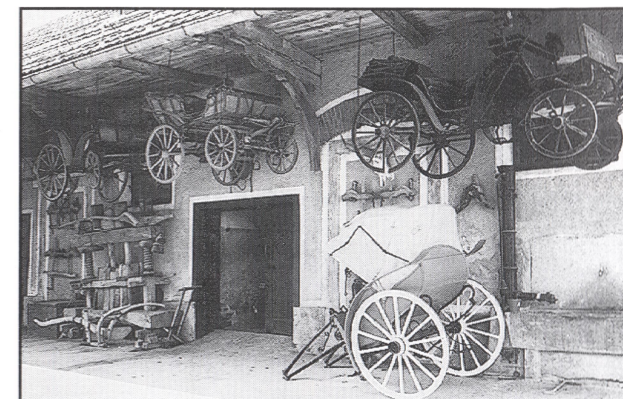

Iz keltskih grobov

severovzhoda naselili v precejšen del Slovenije, tudi v Mokronog in njegovo okolico, Kelti. Mokronoški Kelti so bili del plemenske zveze Tavriskov, katerih ozemlje je obsegalo področje od zgornje doline Save na zahodu do Bilo gore in Moslavačke gore na vzhodu, od Pohorja in Prekmurja na severu do Bele Krajine na jugu. Prav mokronoška najdišča so najbolj vzorčna za razumevanje njihove kulture in po Mokronogu je ta keltska zapuščina tudi poimenovana kot "mokronoška skupina".

Žara iz žarnogrobiščnega groba

Etnološki muzej na prostem

Semanji dan v Mokronogu

